

Przedmiotowe zasady oceniania w roku szkolnym 2023/2024

HISTORIA

(klasy IV – VIII)

Nauczyciel przedmiotu: Iwona Ciepiela

1. Ocenie podlegają:

- znajomość faktów oraz postaci historycznych;
- umiejscawianie w czasie faktów, zjawisk i procesów historycznych oraz ich porządkowanie;
- umiejętność ustalania związków przyczynowo - skutkowych zjawisk i procesów historycznych;
- tworzenie ciągów narracyjnych – krótkich i długich wypowiedzi (plan, notatka, opis, rozprawka, prezentacja).

Ocenie podlegają także:

- praca z materiałem źródłowym, w tym kartograficznym;
- lokalizacja zdarzeń, zjawisk i procesów historycznych w przestrzeni.

2. Kryteria ocen z historii.

Ocena celująca:

- Uczeń w bardzo wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone w programie nauczania historii dla danego poziomu edukacji;
- Uczeń biegle posługuje się wiadomościami i umiejętnościami związanymi z programem nauczania historii w danej klasie (samodzielnie wnioskuje, porównuje, zestawia, ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo - skutkowe ale także przedstawia, krytycznie analizuje i ocenia wydarzenia z przeszłości);
- Uczeń rozwija swoje zainteresowania;
- Uczeń jest systematyczny i bardzo pilny;
- Uczeń jest bardzo aktywny na lekcjach historii;
- Uczeń bierze udział w konkursach tematycznych i przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra:

- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę bardzo dobrą;
- Uczeń wykazuje się zrozumieniem procesów historycznych;
- Uczeń samodzielnie wyciąga wnioski;
- Uczeń ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo - skutkowe;
- Uczeń porównuje epoki i okresy;
- Uczeń jest systematyczny, pilny i aktywny.

Ocena dobra:

- Uczeń opanował wiedzę faktograficzną na poziomie podstawowym;
- Uczeń dostrzega ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego;
- Uczeń wyraża własną opinię;

- Uczeń posługuje się mapą;
- Uczeń odczytuje wiadomości z wykresów i tabel, integruje wiedzę uzyskaną z tych i innych źródeł;
- Uczeń wykazuje się aktywnością na lekcji.

Ocena dostateczna:

- Uczeń posiada wiedzę wymaganą na ocenę dostateczną;
- Uczeń opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu;
- Uczeń czyta teksty ze zrozumieniem;
- Uczeń dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością.

Ocena dopuszczająca:

- Uczeń wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy;
- Uczeń z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów historycznych;
- Uczeń dokonuje opisów przeszłości i porównuje ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych;
- Uczeń jest bierny na lekcji.

Ocena niedostateczna:

- Uczeń nie wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy;
- Uczeń pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi wyjaśnić znaczenia podstawowych terminów historycznych;
- Uczeń wykazuje się brakiem systematyczności;
- Uczeń ma lekceważący stosunek do przedmiotu – nie interesuje się przedmiotem;
- Uczeń nie wykazuje chęci do nauki.

3. Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia

- a) **Sprawdziany/testy** – w zakresie większej części materiału, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją powtórzeniową, w ramach, której określany jest zakres obowiązującego na sprawdzian materiału. Nauczyciel informuje uczniów o wynikach sprawdzianu nie później niż 2 tygodnie po jego przeprowadzeniu oraz dokonuje jego podsumowania.

Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie, powinien go napisać w terminie ustalonym przez nauczyciela nie krótszym niż tydzień i nie dłuższym niż dwa tygodnie, licząc od dnia pierwszej lekcji danego przedmiotu po powrocie ucznia do szkoły; Nieobecność ucznia podczas sprawdzianu odnotowuje się w dzienniku skrótem „nb”; uczeń, który nie przystąpił do napisania zaległego sprawdzianu w wyznaczonym terminie pisze go na najbliższych zajęciach.

Uczeń ma prawo jeden raz do poprawy oceny za sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela - nie krótszym niż tydzień i nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia omówienia ocenionego sprawdzianu. Niedotrzymanie tego terminu skutkuje utratą prawa do poprawy oceny.

Do dziennika wpisuje się ocenę z poprawy, o ile jest wyższa. Do średniej ważonej liczona jest tylko ocena z poprawy.

- b) **Kartkówka** – obejmująca trzy ostatnie lekcje, niewymagająca wcześniejszej zapowiedzi i trwająca **maksymalnie** 15 minut.
 Uczeń nieobecny w szkole w terminie kartkówki zobowiązany jest napisać ją w terminie ustalonym przez nauczyciela nie krótszym niż tydzień i nie dłuższym niż dwa tygodnie licząc od dnia pierwszej lekcji danego przedmiotu po powrocie ucznia do szkoły. Uczeń, który nie przystąpił do napisania zaległej kartkówki w wyznaczonym terminie pisze ją na najbliższych zajęciach.
 Ocena z kartkówki może być przez ucznia poprawiona (jeden raz) w terminie tygodnia od dnia poinformowania ucznia o ocenie. Do dziennika wpisuje się ocenę z poprawy, o ile jest wyższa. Do średniej ważonej liczona jest tylko ocena z poprawy.
- c) **Odpowiedź ustna** – obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji. Każdy uczeń mający dwie godziny historii tygodniowo ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwa razy w semestrze (np.). Każde kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną (wpisywaną w rubryce „nieprzygotowanie do lekcji”).
 Uczeń mający jedną godzinę historii tygodniowo ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji tylko jeden raz w semestrze. Kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną (wpisywaną w rubryce „nieprzygotowanie do lekcji”).
 Nieprzygotowanie do lekcji należy zgłosić na początku danej lekcji.
 Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.
- d) **Aktywność** – uczniowie aktywni na lekcji nagradzani są albo oceną, albo plusami, wpisywanymi do zeszytu ucznia (za każde pięć plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, wpisywaną w rubryce „aktywność”; za dziesięć plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą wpisywaną w rubryce „aktywność”).
- e) **Zadania domowe** – sprawdzane są na każdej lekcji losowo; dzielą się na krótkie - zadawane z lekcji na lekcję oraz zadania złożone (wielopoziomowe), na których wykonanie uczeń otrzymuje minimum dwa tygodnie czasu.
 Nieodrobienie zadania krótkiego zaznaczane jest wpisem „brak zadania” (bz). Uczeń ma obowiązek uzupełnienia nieodrobionego zadania na kolejną, najbliższą lekcję historii. Niewykonanie tego obowiązku skutkuje oceną niedostateczną (w rubryce „brak zadania”).
 Zadania złożone podlegają ocenie przez nauczyciela. Uczeń zobowiązany jest przedłożyć takie zadanie w terminie. Niedopełnienie tego obowiązku zaznaczane jest wpisem „brak zadania”(bz). Jeśli uczeń nie odda zadania złożonego w terminie najbliższej lekcji, otrzymuje ocenę niedostateczną (wpisywaną w rubryce „zadanie złożone”).
- f) **Praca własna na lekcji** – ocenie podlegają wykonywane podczas lekcji karty pracy, zadania dotyczące tekstu źródłowego lub ćwiczenia z mapą konturową.
4. W semestrze uczeń uzyskuje minimum 4 oceny cząstkowe, na podstawie których ustala się ocenę śródroczną (co najmniej jedna ocena za sprawdzian/test, co najmniej dwie oceny z kartkówki, co najmniej jedna ocena zadania domowego, co najmniej jedna ocena pracy własnej ucznia podczas lekcji (karty pracy, praca z tekstem źródłowym, mapą konturową).
5. Każda ocena cząstkowa ma swoją wagę:
 - odpowiedź pisemna : sprawdzian – waga 3,
 - kartkówka – waga 2,
 - odpowiedź ustna – waga 2,
 - zadanie domowe złożone - waga 2, zadanie o niższym stopniu trudności – waga 1,
 - praca własna na lekcji (karty pracy, praca z tekstem źródłowym, mapą konturową) – waga 2,

- aktywność na lekcjach – waga 1,
- przekroczenie określonego w przedmiotowych zasadach oceniania limitu nieprzygotowań do lekcji w semestrze – waga 1,
- przekroczenie określonego w przedmiotowych zasadach oceniania limitu braków zadań bieżących – waga 1.

W sytuacjach szczególnych, w których szkoła realizuje zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w formie określonej przepisami wydanymi w związku z tymi sytuacjami szczególnymi, nastąpi obniżenie wag ocen o jeden stopień. Nie dotyczy to wagi 1.

6. Śródroczna ocena klasyfikacyjna oraz roczna ocena klasyfikacyjna wystawiane są na podstawie ocen bieżących. Przy rocznej ocenie klasyfikacyjnej uwzględniana jest śródroczna ocena klasyfikacyjna.
7. Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywana (średnia ważona) roczną ocenę klasyfikacyjną, jeżeli opanował wiadomości i umiejętności określone wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne stopnie, a ponadto spełnił dwie spośród trzech niżej określonych przesłanek:
 - w trakcie roku szkolnego wykazał się systematyczną pracą i przygotowaniem do lekcji historii,
 - w trakcie roku szkolnego wykazał się aktywną postawą na lekcjach historii, sumiennie i poprawnie wykonywał zadania domowe, w szczególności zadania złożone,
 - uczestniczył w konkursach przedmiotowych.

Iwona Ciepela

Przedmiotowe zasady oceniania dla uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych

Uczniowie z różnymi dysfunkcjami, uczestniczący w zajęciach lekcyjnych z historii, realizują podstawowe, a więc minimalne treści określone w podstawie programowej.

W przypadku uczniów, u których orzeczeniem lub opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej twierdzono konieczność dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia, system oceniania funkcjonuje w oparciu o zindywidualizowane zalecenia poradni.

W przypadku uczniów z różnymi dysfunkcjami w zakresie oceniania dopuszcza się odstępstwa od ustalonych wytycznych zarówno, co do formy prezentacji wyuczonych treści (rezygnacja z niektórych sposobów sprawdzenia osiągnięć ucznia), jak również ich zakresu (dzielenie na mniejsze partie materiału) oraz czasu ich eksponowania (wydłużenie czasu pracy).

W przypadku oceniania ucznia:

- 1) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z problemami dyslektycznymi, dysgraficznymi i dysortograficznymi:
 - prace oceniane są głównie pod względem merytorycznym;

- uwzględniany jest wysiłek dziecka, jego motywacja i starania;
 - stosuje się konstrukcję graficzną sprawdzianów i innych pisemnych form sprawdzenia osiągnięć ucznia, dostosowaną do możliwości percepcyjnych i przestrzennych dziecka;
 - nacisk kładzie się na ustne formy sprawdzenia osiągnięć ucznia;
 - nauczyciel może odczytywać uczniowi polecenia dotyczące kolejnych zadań (dotyczy ucznia z trudnościami w czytaniu);
 - w przypadku odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomaga się ucznia i naprowadza, daje więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów;
 - odpytywanie po uprzednim przygotowaniu zapowiedzią, że uczeń będzie pytany (wskazanie kiedy i z czego uczeń będzie pytany);
 - w ocenie pracy ucznia uwzględnianie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego;
- 2) z zaburzeniami percepcji wzrokowej (w tym ucznia słabowidzącego):
- prace ocenianie są głównie pod względem merytorycznym;
 - uwzględniany jest wysiłek dziecka, jego motywacja i starania;
 - stosuje się konstrukcję graficzną sprawdzianów i innych pisemnych form sprawdzenia osiągnięć ucznia, dostosowaną do możliwości percepcyjnych i przestrzennych dziecka;
 - strukturę i charakter zadań z mapą dostosowuje się do możliwości percepcyjnych ucznia;
 - zadania z zakresu chronologii konstruowane są na zasadzie przyporządkowania daty do wydarzenia;
 - stosownie powiększonych map, przy zadaniach z mapą oraz odpowiedniej do potrzeb ucznia czcionki (kartkówki, sprawdziany i karty pracy);
- 3) z zaburzeniami percepcji słuchowej (w tym ucznia słabosłyszącego):
- zadania w zakresie różnych form sprawdzenia osiągnięć ucznia konstruowane będą na zasadzie przyporządkowania (z uwagi na trudności ucznia w uczeniu się pamięciowym w zakresie pojęć, dat, ciągów słownych);
 - odpytuje się ucznia po uprzednim przygotowaniu zapowiedzią, że będzie pytany (wskazanie kiedy i z czego uczeń będzie pytany);
 - nauczyciel będzie upewniała się, że uczeń przeczytał treść polecenia, zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, a w razie potrzeby udzieli dodatkowych wskazówek;
- 4) z zaburzeniami orientacji przestrzennej:
- różnicuje się formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia;
 - w przypadku odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomaga się ucznia i naprowadza, daje więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów;
 - w zależności od potrzeb stosuje się sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytuje się indywidualnie;
 - strukturę i charakter zadań z mapą dostosowuje się do możliwości percepcyjnych ucznia;
 - nauczyciel będzie upewniała się, że uczeń prawidłowo zrozumiał treść zadań z wykorzystaniem konstrukcji tabeli, czy też danych statystycznych, a w razie potrzeby udzieli dodatkowych wskazówek;
- 5) charakteryzującego się deficytem uwagi oraz nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi, wykazującego kłopoty z zachowaniem i zagrożonego niedostosowaniem społecznym:
- przy wszelkich formach sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych ucznia realizowanych w klasie, zapewnia się uczniowi odpowiednie warunki do koncentracji uwagi (uczeń zajmuje ławki z przodu sali, na jego stanowisku pracy znajdować powinny się tylko niezbędne przybory);
 - stosuje się zadania o zróżnicowanym charakterze;
 - długość zadań dostosowuje się do możliwości skupienia uwagi przez ucznia;
 - uczniowi naświetla się ramy czasowe przewidziane do wykonania zadań;
 - uczniowi na początku sprawdzenia jego osiągnięć edukacyjnych podaje się informacje o ilości zadań/poleceń do wykonania;

- 6) charakteryzującego się inteligencją niższą niż przeciętna:
- zmniejsza się ilość zadań/ćwiczeń, poleceń do wykonania;
 - zmniejsza się stopień trudności zadań/ćwiczeń, poleceń do wykonania;
 - zmniejsza się obszerność zadań/ćwiczeń, poleceń do wykonania;
 - przy sprawdzeniu wiedzy z danego tematu, grupy tematów lub działu określa się kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź, czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosi się o udzielenie na nie odpowiedzi).
- 7) z orzeczeniem niepełnosprawności w stopniu lekkim:
- uwzględnia się motywację ucznia do pracy, systematyczność, najmniejsze postępy w rozwoju;
 - zmniejsza się obszerność zadań/ćwiczeń, poleceń do wykonania;
 - zmniejsza się stopień trudności zadań/ćwiczeń, poleceń do wykonania;
 - przy sprawdzeniu wiedzy z danego tematu, grupy tematów lub działu określa się kilka podstawowych pytań (dotyczących treści określonych w wymaganiach podstawowych), na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź, czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosi się o udzielenie na nie odpowiedzi);
 - wspiera się ucznia pytaniami naprowadzającymi;
 - odpytuje się ucznia po uprzednim przygotowaniu zapowiedzią, że będzie pytany (wskazanie kiedy i z czego uczeń będzie pytany);
 - w zakresie zadań z mapą stosuje się zadania wymagające odczytania informacji już na mapie zamieszczonej;
 - na ocenę bardzo dobrą musi opanować treści zawarte w wymaganiach ponadpodstawowych;
 - na ocenę dobrą musi opanować treści zawarte w wymaganiach podstawowych;
 - dostateczną ocenę otrzymuje uczeń, który wykazuje problemy w opanowaniu wymagań podstawowych, ale posiada minimum wiedzy i umiejętności i stara się uczestniczyć w procesie nauczania;
 - Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę i niski poziom umiejętności;
 - Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował najprostszych wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania. Nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.
- 8) z niepełnosprawnością ruchową:
- prace ocenianie są głównie pod względem merytorycznym (z pominięciem walorów estetycznych);
 - różnicuje się formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia;
 - nacisk kładzie się na ustne formy sprawdzenia osiągnięć ucznia;
 - stosuje się zadania zamknięte, zadania z luką do uzupełnienia, na zasadzie przyporządkowania;
- 9) przewlekle chorego
- w przypadku długich nieobecności ucznia partie materiału dzieli się na mniejsze, a następnie weryfikuje się wiedzę i umiejętności ucznia z ustalonych partii w umówionych terminach;
 - w zależności od potrzeb stosuje się sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytuje się indywidualnie;
- 10) uchodźcy z Ukrainy
- prace ocenianie są głównie pod względem merytorycznym (pomija się element poprawności językowej, stylistycznej, gramatycznej i ortograficznej);
 - stosuje się jasne i krótkie polecenia;
 - odpytuje się ucznia po uprzednim przygotowaniu zapowiedzią, że będzie pytany (wskazanie kiedy i z czego uczeń będzie pytany);

- nauczyciel będzie upewniała się, że uczeń przeczytał treść polecenia, zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, a w razie potrzeby udzieli dodatkowych wskazówek;